

Slomškovo trg 15
2000 Maribor, Slovenija
www.um.si

ODDELEK ZA IZOBRAŽEVANJE IN ŠTUDIJ
UNIVERZE V MARIBORU

MARIBOR, 16. 9. 2020

SMERNICE ZA IZVEDBO IZOBRAŽEVALNE DEJAVNOSTI NA UNIVERZI V MARIBORU V ŠTUDIJSKEM LETU 2020/21

1. UVOD

»Šestnajstega marca 2020 v šolskem letu 2019/2020 se je zaradi zaprtja vseh vzgojno-izobraževalnih institucij začelo nepredvidljivo obdobje, ko so morale šole v izjemno kratkem času preiti na izobraževanje na daljavo.«¹ Na Univerzi v Mariboru (v nadaljevanju: UM) smo začasno zelo uspešno vzpostavili delo na daljavo, tako pri izvajanju izobraževalne in raziskovalne dejavnosti, kot tudi pri vodenju podpornih procesov, zato so bile temeljne dejavnosti izvedene. Dobro koordinirano delo je bilo posledica prizadevanja ter timskega dela Računalniškega centra UM, IKT-koordinatorjev na posameznih fakultetah, Centra za podporo poučevanju na UM, sodelavcev na rektoratu in fakultetah, ki so sodelovali pri pripravi vsebinskih navodil, pri organizaciji in koordinaciji dela, predstavitev orodja in pri nudenju podpore vsem zaposlenim in študentom, pa tudi timskega dela vodstev fakultet in visokošolskih učiteljev, ki so se v zelo kratkem času prilagodili spremenjenemu načinu izvajanja pedagoškega procesa.

Na UM se zavedamo, da poučevanje na daljavo ni in ne more predstavljati dolgoročnih usmeritev poučevanja in učenja v terciarnem izobraževanju, četudi smo bili v času ukrepa Vlade RS (zaprtje vzgojno-izobraževalnih institucij) v to primorani, zato poudarjamo, da si na UM želimo in si prizadevamo za čim prejšnjo normalizacijo izvedbe pedagoškega procesa ali vsaj za najboljši približek tej izvedbi. Smernice v nadaljevanju so bile pripravljene na podlagi epidemiološke slike v R Sloveniji na dan 15. 9. 2020, in sicer usklajeno z rektorji slovenskih javnih univerz, Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport (v nadaljevanju: MIZŠ), Nacionalnim inštitutom za javno zdravje (v nadaljevanju: NIJZ), Nacionalno agencijo R Slovenije za kakovost v visokem šolstvu ter Zdravstvenim inšpektoratom R Slovenije.

Smernice so pripravljene na podlagi smernic MIZŠ ter NIJZ² za izvedbo študijske dejavnosti v zimskem semestru 2020/21 in v največji možni meri ozaveščeno upoštevajo pomen zdravja študentov, visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter vseh ostalih, ki soustvarjamo visokošolski prostor. Zato smo na UM pri načrtu priprave in izvedbe pedagoškega procesa v študijskem letu 2020/21 dosledno upoštevali priporočila NIJZ, ki z vidika stroke zagotavljajo visoko stopnjo varovanja zdravja, hkrati pa odražajo temeljno usmeritev, da se čim večji del pedagoškega procesa skladno z akreditiranimi študijskimi programi izvede v prostorih fakultet UM (torej neposredna izvedba pedagoškega procesa v vseh primerih, kjer je to ob upoštevanju smernic mogoče). Ker v posameznih primerih to ne bo mogoče

¹ Vzgoja in izobraževanje v Republiki Sloveniji v razmerah, povezanih s covid-19, str. 3

² Smernice za izvedbo študijske dejavnosti v zimskem semestru študijskega leta 2021/21 MIZŠ in NIJZ – pri načrtovanju študijske dejavnosti je potrebno priporočila NIJZ za preprečevanje širjenja okužbe s SARS-CoV-2 dosledno upoštevati. Dokument je priloga smernicam za izvedbo izobraževalne dejavnosti na Univerzi v Mariboru v študijskem letu 2020/21.

Univerza v Mariboru

Slomškovo trg 15
2000 Maribor, Slovenija
www.um.si

(predvsem v študijskih programih z vpisanim večjim številom študentov), je **načrtovana tudi možnost kombinirane izvedbe pedagoškega procesa ali izvedba na daljavo v (izjemnih) utemeljenih primerih.**

Rektor UM bo podal predlog Senatu UM, da kot pristojni organ vodstvom fakultet podeli pristojnost presoje o načinu izvedbe izobraževalnega procesa za študente študijskih programov, ki se izvajajo na posameznih fakultetah v študijskem letu 2020/21. Vodstva posameznih fakultet pa bodo ob upoštevanju smernic, pripravljenih na UM, ter Smernic za izvedbo študijske dejavnosti v zimskem semestru študijskega leta 2020/21 MIZŠ in NIJZ pripravila podrobnejša navodila o pedagoškem procesu za študente in zaposlene v navedenem obdobju.

Upoštevati je potrebno tudi to, da se epidemiološka slika spreminja, zato obstaja možnost, da bomo na UM smernice morali ustrezno prilagajati.

2. PRIPOROČILA ZA NAČRTOVANJE PEDAGOŠKEGA PROCESA V PROSTORIH FAKULTET (NEPOSREDNI PRISTOP OZ. PRISTOP »V ŽIVO«)

Fakultetam, v katerih izobraževalni proces poteka na način, s katerim je omogočeno dosledno upoštevanje priporočil za preprečevanje širjenja nalezljive bolezni NIJZ, predlagamo, da se pedagoški proces v študijskem letu 2020/21 izvaja ob fizični prisotnosti študentov v prostorih fakultet.

V povezavi s prvim odstavkom je potrebno pri načrtovanju izobraževalnega procesa in oblikovanju skupin študentov v študijskem letu 2020/21 upoštevati tudi študente, ki v študijskem letu 2019/20 zaradi neopravljenih obveznosti niso izpolnili pogojev za napredovanje v višji letnik oz. bodo letnik ponavljali, študentje, ki jim je bil skladno z 49. členom Zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo podaljšan status študenta, ter študentje, ki svojo študijsko pot nadaljujejo po prekinitvi.

Izobraževalni proces poteka kot običajno ob upoštevanju smernic za preprečevanje širjenja nalezljive bolezni, kot sledi:

1. Zagotavljanje fizične distance v zaprtih prostorih:
»V prostorih visokošolskih zavodov je potrebno zagotavljati fizično razdaljo najmanj 1.5 metra. V skupnih prostorih, pri hoji, v sanitarijah priporočamo uporabo maske za študente/-ke in za zaposlene /.../. V predavalnici, ko študenti sedijo na zahtevani fizični razdalji, lahko masko odložijo. V primeru, ko se jim predavatelj ali drug slušatelj približa, si nadenejo masko.«³
2. Zagotovljeno mora biti pravilno umivanje oz. razkuževanje rok.
3. Upošteva se pravilna higiena kihanja kašlja.
4. Zagotovljena mora biti ustrezna osebna varovalna oprema, prilagojena glede na vrsto dejavnosti, ki je odvisna od smernic za preprečevanje širjenja nalezljive bolezni.
5. Visokošolski učitelj (ali sodelavec), odgovoren za izvedbo pedagoškega procesa, mora biti seznanjen s priporočili glede preprečevanja širjenja nalezljive bolezni.

³ Smernice za izvedbo študijske dejavnosti v zimskem semestru študijskega leta 2020/21 MIZŠ in NIJZ

6. Obvezno je čiščenje in razkuževanje površin, ko skupina zapusti prostor (npr. površine mize, kljuge ipd.). Enako velja za opremo (npr. slušalke in mikrofoni idr.).
7. Redno zračenje prostorov, v katerih se izvaja pedagoški proces.

Podrobnejše smernice za izvedbo pedagoškega procesa glede na različne vrste kontaktnih ur so zapisane v dokumentu Smernice za izvedbo študijske dejavnosti v zimskem semestru študijskega leta 2020/21.

Posebno pozornost bo potrebno nameniti prostorskim (in drugim infrastrukturnim) razmeram na posameznih fakultetah, v katerih bo potrebno prilagajati prostorsko zasedenost v času izobraževalnega procesa. Ena od pomembnih prilagoditev je povezana s številom študentov v določeni skupini učne enote posameznega študijskega programa, kar pomeni delo z manjšim številom študentov v istem prostoru. Še posebej je to pomembno za učne enote, ki so skupne študentom različnih študijskih programov, saj je potrebno ob skupni izvedbi (združevanje) upoštevati povečano število študentov.

Posebno prilagoditev je potrebno načrtovati tudi za manjše laboratorije, kjer potekajo vaje, in druge namenske/specializirane učilnice ter prostore, v katerih poteka pedagoški proces in ni mogoče zagotoviti sočasne prisotnosti večjega števila študentov.

Na vseh fakultetah UM je tako potrebno pregledati prostore, namenjene izobraževalnemu procesu. Če bo v primeru večjega števila študentov pri določeni učni enoti potrebno omogočiti izvedbo izobraževalnega procesa v več predavalnicah, vodstvom fakultet UM predlagamo, da glede na število študentov določijo cone, v okviru katerih se bo izvajala posamezna učna enota, da študentje ne bodo preveč razpršeni po celotni stavbi fakultete. Seznam predavalnic s conami pripravijo v referatu za študentske oz. študijske zadeve ali v drugi organizacijski enoti na posamezni članici. Ob tem je potrebno upoštevati priporočila NIJZ⁴ ter naslednje smernice:

- Cona je sestavljena iz več predavalnic (praviloma vse predavalnice v istem nadstropju, vse predavalnice v istem krilu stavbe – odvisno od infrastrukture ter delitve prostorov na posamezni članici).
- Za učne enote z večjim številom študentov bo potrebno rezervirati več con hkrati.
- Visokošolski učitelj prejme seznam vseh predavalnic v coni in podatek o številu oseb, ki so lahko prisotne v posamezni predavalnici (upoštevajoč tudi izvajalca pedagoškega procesa).
- **Evidentiranje vstopov v prostore fakultet za študente in visokošolske učitelje se zagotovi z uporabo aplikacije QR-19**, ki jo pripravljamo na UM. Na tak način bomo na UM vodili poenotene sezname za primere protokola suma na okužbo oz. okužbe z novim koronavirusom. **Pomembno je vedeti, da gre za aplikacijo, ki je namenjena varovanju zdravja študentov in visokošolskih učiteljev in ne služi evidenci prisotnosti študentov na predavanjih.** Navodila za uporabo aplikacije vam bomo posredovali naknadno.
- **Posamezne predavalnice in drugi prostori, v katerih poteka pedagoški proces, naj se opremijo s protokoli poteka pedagoškega procesa ter z navodili glede evidentiranja študentov v prostorih.** Infografike o evidentiranju študentov v predavalnicah bomo pripravili v strokovnih službah UM in vam jih posredovali naknadno.

⁴ Smernice za izvedbo študijske dejavnosti v zimskem semestru študijskega leta 2020/21 MIZŠ in NIJZ

Slomškov trg 15
2000 Maribor, Slovenija
www.um.si

- Predavalnic in drugih prostorov, v katerih ni možnosti zračenja, ni dovoljeno uporabljati za izvajanje pedagoškega procesa.

Vodstva članic UM prosimo, da podatke o prostorskih kapacitetah pridobijo in analizirajo pravočasno, da bo izvedba pedagoškega procesa lahko potekala nemoteno. Opozarjamo, da se lahko prostorske kapacitete (število študentov, ki jih lahko sprejme posamezna učilnica) zaradi spreminjanja varovalnih ukrepov, povezanih z epidemiološko sliko, primerno zmanjšajo.

V kolikor posamezna fakulteta ne razpolaga z ustreznimi prostori, da bi za izvedbo pedagoškega procesa lahko zadostila standardom in ukrepom za preprečevanje širjenja nalezljive bolezni, se lahko vodstvo fakultete dogovori za brezplačno uporabo prostorov z drugimi fakultetami univerze/rektoratom, ki z ustreznimi prostori razpolagajo. Za izvedbo pedagoškega procesa bodo na voljo tudi prostori Univerzitetnega športnega centra Leona Štuklja.

V kolikor fakulteta zaradi večjega števila študentov v posameznih skupinah pri učnih enotah akreditiranih študijskih programov ne more zagotoviti fizične prisotnosti za vse študente, lahko vodstva fakultet predlagajo tudi, da se posamezne kontaktne ure učnih enot izvedejo z omejenim številom fizično prisotnih študentov v predavalnicah, ki ustrezajo ukrepom za preprečevanje širjenja nalezljive bolezni, istočasno pa se pedagoški proces predvaja preko spletne aplikacije (angl. »streaming«), ter na tak način zagotovijo možnost oddaljenega spremljanja predavanj tudi drugim vpisanim študentom. Več v nadaljevanju – točka 3 smernic.

Preglednica predvidenih ukrepov za preprečevanje širjenja okužbe s SARS-CoV-2:

UKREPI	OPOMBE
Seznanitev z ukrepi (infografike, obvestila, predavanja itd.)	Vhod v prostore fakultet, prostori fakultet, v katerih poteka pedagoški proces, oglasne deske v prostorih fakultet, uvodna predavanja, uvajalni dnevi/teden za bruce. Na oglasnih deskah in na vratih predavalnic mora biti objavljen protokol pedagoškega dela ter evidentiranja študentov v prostorih.
Samo zdrave osebe	V prostore fakultet vstopajo samo zdrave osebe. V prostore visokošolskega zavoda in v stike z ostalimi študenti in zaposlenimi ne smejo prihajati osebe: <ul style="list-style-type: none">– ki imajo znake/simptome za okužbo s SARS-CoV-2,– ki jim je bila odrejena karantena, in sicer za čas trajanja karantene,– ki jim je bila odrejena izolacija zaradi SARS-CoV-2 pozitivnega testa, in sicer za čas trajanja izolacije. Visokošolski zavod si pridržuje pravico, da v primeru suma na okužbo študenta oz. zaposlenega na visokošolskem zavodu napoti domov.
Umivanje in razkuževanje rok	V skladu s priporočili NIJZ in z varnostnim protokolom UM.
Higiena kihanja in kašlja	V skladu s priporočili NIJZ in z varnostnim protokolom UM.
Ne dotikamo se obraza (oči, nosu in ust) z nečistimi/neumitimi/nerazkuženimi rokami	V skladu s priporočili NIJZ in z varnostnim protokolom UM.
Medsebojna razdalja	V prostorih visokošolskega zavoda je potrebno zagotavljati fizično razdaljo najmanj 1.5 metra. Za posamezne vrste kontaktnih ur (seminarji in vaje,

	laboratorijske vaje, terenske vaje, klinične vaje in usposabljanje, delov simulatorjih ipd.) je zadostna medsebojna razdalja določena v dokumentu Smernice za izvedbo študijske dejavnosti v zimskem semestru študijskega leta 2020/21.
Uporaba zaščitnih mask (zaposleni, študenti)	<p>Na splošno se priporoča uporaba zaščitnih mask v zaprtih prostorih, kadar ni mogoče zagotoviti ustrezne medsebojne razdalje.</p> <p>V predavalnici za študente uporaba mask v sedečem položaju ni obvezna (študentje si jih nadenejo le v primeru, ko se jim predavatelj ali drug slušatelj približa). Učitelji in sodelavci v predavalnici uporabljajo zaščitne maske le v primeru, ko ni zagotovljena ustrezna minimalna varnostna razdalja.</p> <p>V skupnih prostorih (avle fakultet, hodniki, čajne kuhinje, prostori za druženje ipd.) študentje ter zaposleni zaščitne maske nosijo v skladu s priporočili NIJZ.</p> <p>Pomembna je pravilna uporaba nošenja zaščitne maske: https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/priporocila_maske.pdf, https://www.nijz.si/sl/splosna-uporaba-zascitnih-mask.</p> <p>Visokošolski zavod si pridržuje pravico, da v primeru neupoštevanja ukrepov za preprečevanje širjenja nalezljive bolezni študenta napoti domov.</p>
Čiščenje in razkuževanje površin	V skladu s priporočili NIJZ.
Zračenje prostorov	V skladu s priporočili NIJZ.
Urniki uporabe prostorov	Vežano na načrtovane urnike posamezne fakultete, upoštevajoč priporočila NIJZ – zračenje, čiščenje in razkuževanje.
Določene poti gibanja	V kolikor je mogoče, naj se pot gibanja načrtuje na način, da se v prostore vstopa skozi vhod, izstopa skozi izhod.
Skupni prostori	<p>Odsvetuje se zadrževanje v skupnih prostorih fakultet, predvsem so to avle, hodniki, večji skupni prostori.</p> <p>Visokošolski zavod si pridržuje pravico, da v primeru neupoštevanja ukrepov za preprečevanje širjenja nalezljive bolezni študenta napoti domov.</p>
Spodbujanje pedagoškega procesa na prostem	V kolikor in dokler razmere to dopuščajo.
Vodenje evidence prisotnosti, tudi za zunanje obiskovalce	<p>Evidenca prisotnosti zaposlenih, evidenca prisotnosti študentov (več: besedilo zgoraj – aplikacija QR-19), evidenca zunanjih obiskovalcev, pri čemer mora receptor/varnostnik zagotoviti popis vsakega obiskovalca s podatki, ki jih zahtevajo smernice NIJZ. Prisotnost zunanjih obiskovalcev razen v utemeljenih primerih ni dovoljena.</p> <p>V skladu s preventivnimi ukrepi zaradi širjenja nalezljive bolezni bodo predavanja v študijskem letu 2020/21 namenjena le vpisanim študentom (in ne bodo na voljo širši javnosti).</p>

2.1 Bruci 2020/21

Posebno pozornost moramo ob vključitvi v terciarno izobraževanje na visokošolskih zavodih posvetiti brucem, za katere ni pričakovati uspešne integracije, v kolikor bi morali s pedagoškim procesom pričeti na daljavo. Prvi stik z univerzo je zelo pomemben, prav gotovo pa je pomembno tudi to, da morajo imeti študentje neposreden stik z akademsko skupnostjo in študentskim življenjem. **Vodstvom fakultet predlagamo, da ne glede na nadaljnje odločitve o tem, kako bo v študijskem letu 2020/21 na fakultetah**

Slomškov trg 15
2000 Maribor, Slovenija
www.um.si

potekal pedagoški proces, organizirajo sprejem brucev oz. uvod v študijski proces na posamezni fakulteti. Predlagamo tudi, da sprejem za bruce pripravite na prostem (ob upoštevanju vremenskih razmer) po vzoru podelitev spričeval za osnovne in srednje šole (enako so naredile tudi nekatere fakultete za podelitev diplomskih listin), v kolikor bo to mogoče. V drugem primeru je mogoč sprejem v prostorih fakultet (ali drugih prostorih, s katerimi razpolaga UM po predhodni rezervaciji – za vse fakultete, kjer ni mogoče zagotoviti predavalnic za večje število ljudi), in sicer s tvorjenjem manjših skupin študentov ter ob doslednem upoštevanju veljavnih smernic NIJZ. **V največji možni meri izkoristite tudi uvajalni teden za bruce, ki bo za študijsko leto 2020/21 potekal od četrтка, 24. 9. 2020, do srede, 30. 9. 2020.**

Več: <https://www.um.si/univerza/medijsko-sredisce/novice/Documents/Uvajalni%20teden%202020-2021%20-%20program%20na%20%C4%8Dlanicah.pdf>.

Pomembno je, da za bruce (ne glede na odločitev o tem, kako se bo izvajal pedagoški proces) **vsaj uvodna predavanja tečejo v prostorih fakultet**, ob upoštevanju smernic za delo s študenti v prostorih fakultet, ki so zapisane v predhodnem besedilu te točke, učitelji pa jim bodo lahko pojasnili način dela v študijskem letu 2020/21, navodila in priporočila, povezana z varnim prihajanjem v in iz prostorov fakultet, če to pedagoški proces zahteva. Uvodno predavanje naj bo namenjeno tudi dogovorom o komunikaciji v primeru nujne uvedbe pedagoškega procesa na daljavo, izmenjavi informacij o dostopnosti IKT, predstavitvi spletnih orodij in aplikacij, s pomočjo katerih bo potekal pedagoški proces. Visokošolski učitelji bodo imeli v sklopu uvodnega predavanja tudi priložnost seznaniti študente z vsebino učne enote ter ostalimi sestavinami učnih načrtov posameznih študijskih programov, pa tudi z možnostmi, ki jih visokošolski zavodi ponujajo za lažje delo in integracijo v pedagoški proces (pomoč za delo s spletnimi orodji, usmerjanje na študente tutorje ipd.).

2.2 Tujci, študentje na izmenjavi

Ne glede na odločitev vodstev posameznih članic o izvedbi izobraževalnega procesa v študijskem letu 2020/21 obstaja verjetnost, da se tako redno vpisani **tuji študentje** kot tuji študentje, ki so se odločili na UM študirati v okviru programov za izmenjavo, zaradi izrednih razmer pedagoškega procesa v prostorih fakultet UM ne bodo mogli udeležiti, zato je potrebno upoštevati, da **morajo imeti možnost izpolniti vse s študijskim programom** (študentje na izmenjavi pa s študijskim sporazumom) **in učnimi načrti posameznih učnih enot predvidene obveznosti**. Zagotoviti je potrebno ustrezno izvedbo pedagoškega procesa tudi za tujce, vpisane v študijske programe vaše fakultete.

Študentje, ki na UM študirajo v okviru programov za izmenjavo, morajo izpolniti obveznosti iz študijskega sporazuma (t. i. Learning Agreement). V kolikor pri tem zaradi izrednih razmer ne bodo uspešni, bodo manko opravljenih obveznosti reševali z odgovornimi osebami na matičnih univerzah v svojih državah. Smiselno se lahko upošteva tudi možnost fizične prisotnosti študentov v predavalnici ob hkratnem prenosu pedagoškega procesa na daljavo (za tuje študente), kot je opredeljeno v besedilu te točke zgoraj.

Pri načrtovanju pedagoškega procesa za tujce upoštevajte, da interventni ukrepi, s katerimi smo na področju visokega šolstva v študijskem letu 2019/20 reševali problematiko opravljanja študijskih obveznosti (oz. neizvedenih študijskih obveznosti iz naslova epidemije, ki jih tuji študentje niso mogli opraviti), od 30. 9. 2020 ne veljajo več, kar pomeni, da v tem trenutku nimamo mehanizma, kako

Slomškov trg 15
2000 Maribor, Slovenija
www.um.si

študentom omogočiti prehodnost v višje letnike oz. zaključek študija, če zaradi ukrepov za varovanje zdravja ne bodo imeli možnosti izpolniti vseh s študijskimi programi predvidenih obveznosti.

Na podlagi prošelj tujih študentov, ki so bili v pedagoški proces vključeni v študijskem letu 2019/20, ugotavljamo, da pri tujih državljanih, ki večinoma prihajajo iz držav Zahodnega Balkana in tretjega sveta, **obstajajo utemeljene spremembe socialnih okoliščin, ki so posledica koronavirusne bolezni in ukrepov posameznih vlad v teh državah. Takim študentom je potrebno nameniti posebno pozornost in prisluhniti njihovim težavam**, s katerimi se srečujejo zaradi teh posledic (primer: študent je ob vpisu v študijsko leto 2019/20 poravnal strošek šolnine, redno napredoval v višji letnik študijskega leta 2020/21, a zaradi izgube službe staršev ne more plačati šolnine v tem študijskem letu). Predlagamo, da takšne prošnje študentov obravnavate individualno, ponovno pa bi vas radi napotili na Navodila o prispevkih in vrednotenju stroškov na UM: <https://www.um.si/studij/financiranje/Documents/NPB3%20Navodila%20o%20prispevkih%20in%20vrednotenju%20stro%a1kov%20na%20UM.pdf>, v katerih je v 28. členu opredeljena oprostitev plačila šolnine, dela šolnine ali drugih stroškov, povezanih s študijem, ki jih zaračunavate študentom.

2.3 Študenti s posebnimi potrebami

Študenti s posebnimi potrebami (študenti invalidi, študenti s posebnim statusom), ki pri pedagoškem procesu potrebujejo posebne prilagoditve, se tako kot v ustaljenih razmerah o morebitnih prilagoditvah individualno dogovorijo neposredno z izvajalcem posamezne učne enote. Vsem študentom s posebnimi potrebami za študij v študijskem letu 2020/21 predlagamo pridobitev posebnega statusa študenta na UM, s katerim bo prilagajanje pedagoškega procesa olajšano.

Študenti s posebnimi potrebami, ki ocenijo, da zaradi različnih omejitev ne bodo mogli biti fizično prisotni v prostorih fakultet, naj to skupaj z navedbo razlogov sporočijo izvajalcu učne enote, pri katerem poteka pedagoški proces (in opravljanje obveznosti), vodji študijskega programa ali pristojnemu prodekanu za izobraževanje na fakulteti, ki pridobljene podatke sporočijo v referat za študentske in študijske zadeve članice. **Predlagamo, da se za študente s posebnimi potrebami pedagoški proces organizira na enak način kot za ostale študente, za katere ni mogoče zagotoviti fizične prisotnosti v prostorih fakultet** (tujci, študentje na izmenjavi idr.). Prilagoditev pedagoškega procesa za študente, ki sodijo v rizične skupine, ni odvisna od pridobitve statusa študenta s posebnimi potrebami, zato bo takim študentom potrebno posvetiti posebno pozornost.

3. PRIPOROČILA ZA NAČRTOVANJE PEDAGOŠKEGA PROCESA, KI BO POTEKAL KOMBINIRANO (HIBRIDNI oz. KOMBINIRANI MODEL⁵)

Za izvedbo pedagoškega procesa v študijskem letu 2020/21 je mogoča tudi kombinirana izvedba učnih enot, tj. tako v prostorih fakultet kot oddaljeno. »Hibridni model pomeni kombinirano izvedbo študijske dejavnosti z izvedbo »v živo« in z izvajanjem na daljavo (sinhrono, asinhrono ali hibridno)«⁶, pri čemer mora biti odločitev o tem, ki bo v pristojnosti vodstev posameznih fakultet, usklajena z akreditiranimi študijskimi programi in s potrebami posameznih strokovnih področij.

⁵ Termina hibridni oz. kombinirani model sta sinonima in se kot takšna uporabljata v celotnem dokumentu.

⁶ Smernice za izvedbo študijske dejavnosti v zimskem semestru študijskega leta 2020/21 MIZŠ in NIJZ

Slomškov trg 15
2000 Maribor, Slovenija
www.um.si

Pedagoški proces se prilagojeno organizira s kombiniranjem izvedbe kontaktnih ur v živo in z izvajanjem na daljavo (sinhrono, asinhrono, hibridno) **tako, da je študij dostopen vsem študentom in zaposlenim, ki bodo fizično odsotni zaradi omejitev** (bodisi prostorskih, zdravstvenih, skrbstvenih, bodisi drugih, z novim koronavirusom povezanih dogodkov). **Priporoča se, da se prisotnost na daljavo omogoči v primerih, ko osebe spadajo v zdravstveno ranljivo skupino oz. skrbijo za osebe v ranljivi skupini, osebe, ki so bile v stiku z okuženo osebo, osebe, ki kažejo znake okužbe, osebe, ki so v karanteni in/ali se iz različnih razlogov ne morejo vrniti v R Slovenijo. Priporočamo, da se študentje glede udeležbe v študijskih obveznostih »v živo« posvetujejo s svojim osebnim zdravnikom.**

Ne glede na Pravilnik o študijskem procesu študentov invalidov UM ter Pravilnik o študentih s posebnim statusom na UM sodijo med študente s posebnimi potrebami tudi posamezniki, ki zaradi različnih okoliščin ne razpolagajo s potrebno IKT-opremo za izvajanje prilagojenega načina dela (nimajo dostopa do internetne povezave, ne razpolagajo z računalnikom idr.). Študentje se v takih primerih tako kot v ustaljenih razmerah o morebitnih prilagoditvah individualno dogovorijo neposredno z izvajalcem posamezne učne enote (predlagamo, da na fakultetni ravni zagotovite določeno število IKT-pripomočkov, ki jih bodo študentje lahko uporabljali doma ali pa se jim dostop do opravljanja obveznosti na daljavo omogoči v stavbi fakultete, če je to mogoče (npr. uporaba računalnika v računalniški učilnici ipd.).

Učne enote, ki predvidevajo izvedbo kontaktnih ur, pri katerih ni nujno potrebna fizična prisotnost študentov v prostorih fakultet, oziroma na fakultetah za njihovo izvedbo ni dovolj velikih predavalnic (ali jih ni mogoče zagotoviti v okviru infrastrukture, s katero razpolaga visokošolski zavod), ki zagotavljajo spoštovanje ukrepov za varovanje zdravja NIJZ, se lahko izvedejo na daljavo (npr. predavanja, seminarji, določene vrste vaj ipd.). **Pedagoški proces se »organizira na daljavo (sinhrono, asinhrono ali kombinirano), zgolj kadar načrtovana izvedba »v živo« in kombinirana izvedba nista mogoči in kadar vodstvo visokošolskega zavoda presodi, da je takšna prilagoditev izvedbe potrebna in pedagoško ustrezna.«⁷**

3. 1. Prilagojeni način dela

Tudi za študijsko leto 2020/21 bo rektor Senatu UM predlagal, da vodstvom fakultet ter visokošolskim učiteljem podeli pristojnost organizacije in izvedbe pedagoškega procesa v študijskem letu 2020/21, **vključno s prilagoditvami**, za katere ne bo potrebno soglasje Senata UM in poročanje Nacionalni agenciji R Slovenije za kakovost v visokem šolstvu⁸.

Vodstva fakultet bodo imela možnost presoditi o tem:

- kateri deli posameznega akreditiranega študijskega programa se izvedejo prilagojeno,
- kateri deli posameznih učnih enot se izvedejo prilagojeno.

⁷ Smernice za izvedbo študijske dejavnosti v zimskem semestru študijskega leta 2020/21 MIZŠ in NIJZ

⁸ »Predvidene prilagoditve izvedbe študija s 1. oktobrom 2020 še ne pomenijo spremembe obveznih sestavin študijskega programa (načina študija) iz 35. člena Zakona o visokem šolstvu, ki jih mora visokošolski zavod sporočati NAKVIS-u v skladu s 6. členom ZVIS.« – Smernice za izvedbo študijske dejavnosti v zimskem semestru študijskega leta 2020/21 MIZŠ in NIJZ

Slomškov trg 15
2000 Maribor, Slovenija
www.um.si

Prilagojeno izvedbo fakultete uporabijo v primeru utemeljenih razlogov (velikost predavalnic, večje število študentov, ni možnosti za uporabo ustrezne IKT-tehnologije, ni možnosti za spoštovanje smernic NIJZ in MIZŠ idr.).

Fakultete, kjer se bodo odločili za kombinirano oz. za prilagojeno izvedbo študijskega procesa, naj upoštevajo naslednja priporočila in smernice:

1. Vodstvo fakultete mora pripraviti natančen načrt izvedbe pedagoškega procesa za študijsko leto 2020/21.
2. Pri pripravi načrta je potrebno upoštevati vsebino, učne cilje in splošne ter predmetno-specifične kompetence, definirane s posameznimi učnimi načrti določenega študijskega programa, ob tem pa upoštevati tudi vse posebnosti posameznega študijskega programa.
3. Pri pripravi načrta izvedbe se upošteva obremenjenost visokošolskih učiteljev in sodelavcev.
4. O načinu izvedbe pedagoškega procesa je potrebno natančno seznaniti vse deležnike v akademski skupnosti: študente, visokošolske učitelje in sodelavce ter nepedagoško osebje na fakulteti.
5. Vodstvo fakultete mora v načrtu izvedbe ter po zaključku vsakega semestra rektorju UM poročati o prilagoditvah pri posameznih učnih enotah oz. študijskih programih v celoti.
6. Visokošolski učitelji in sodelavci, izvajalci prilagojenega pedagoškega procesa, še posebej izvedbe na daljavo, morajo biti za takšen način dela posebej usposobljeni. Izobraževanja se zagotovijo na ravni posamezne fakultete ali na ravni univerze (zagotovljena jim bo vsa potrebna podpora v obliki informiranja in usposabljanja). Ob tem se upošteva tudi ustrezna opremljenost fakultete z IKT, ki je pri oddaljenem načinu pedagoškega procesa prvotnega pomena.
7. Za izvajanje pedagoškega procesa na daljavo se uporablja infrastruktura, s katero razpolagamo na UM ter s pomočjo katere smo pedagoški proces izvajali v študijskem letu 2019/20.

Smernicam so v prilogi dodana navodila za izvajanje kombiniranega pedagoškega procesa. Upoštevani sta različnost fakultet glede opremljenosti predavalnic in finančne omejitve za nakup IKT-opreme za izvedbo pedagoškega procesa na daljavo, zato so navedene različne možnosti uporabe IKT-tehnologije, od najbolj osnovnega modela z uporabo računalnika in izvedbo predavanja na daljavo preko MS-Teams, do modela, ki omogoča napredno uporabo avdiovizualnih sredstev.

Po informacijah MIZŠ so finančna sredstva državnega proračuna za blažitev posledic koronavirusne bolezni trenutno usmerjena v druge dejavnosti, so pa napovedali možnost črpanja finančnih sredstev iz projekta REACT-EU v začetku naslednjega leta. Več o projektu: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/factsheet/2020_mff_reacteu_en.pdf. Na MIZŠ še pojasnjujejo, da si prizadevajo za to, da bi bilo v okviru projekta mogoče sredstva črpati za nazaj, in sicer za izdatke od februarja 2019 dalje.

Fakultetam svetujemo, da tako pri izvedbi pedagoškega procesa na fakulteti kot na daljavo v študijskem letu 2020/21 v urniku upoštevate nujne prilagoditve časovnih intervalov in prekinitev (tudi pri izvedbi na daljavo).

3. 2 Bruci, tujci in študentje na izmenjavi, študentje s posebnimi potrebami

Upoštevajo se smernice, zapisane v točki 2.

Univerza v Mariboru

Slomškov trg 15
2000 Maribor, Slovenija
www.um.si

3. 3 Pedagoški proces v prostorih fakultet

Upoštevajo se smernice, zapisane v točki 2.

4. STORITVE ZA ŠTUDENTE

Ker v referatih za študentske in študijske zadeve poteka več aktivnosti, vezanih na študijski proces v študijskem letu 2020/21, vas obveščamo, da vpisni postopek za bruce poteka skladno z Navodili za vpisni postopek 2020/21, ki smo jih izdali v mesecu juniju 2020. Navodila veljajo zgolj za izvedbo prijavnovpisnega postopka za vpis v študijsko leto 2020/21.

Ne glede na odločitev vodstva posamezne fakultete o izvedbi pedagoškega procesa v študijskem letu 2020/21 **morajo biti storitve za študente dosegljive**, kot sledi:

- odprti referati za študentske in študijske zadeve fakultet (lahko se določi tudi poseben urnik za sprejem študentov, tudi protokol za študente pri obisku referata – npr. vhod, izhod),
- študentom mora biti zagotovljena dostopnost predstavnikov študentov (predstavnikov letnikov),
- zagotovljena dostopnost prodekanov študentov,
- zagotovljena dostopnost študentov tutorjev,
- zagotovljena dostopnost prodekanov, pristojnih za izvedbo pedagoškega procesa na fakulteti – dosegljivost teh določi in javno objavi posamezna fakulteta,
- zagotovljena dostopnost IKT-koordinatorjev na fakulteti,
- dostopnost vseh navedenih odgovornih oseb ter pristojnih služb se objavi na spletnih straneh posameznih fakultet.

Potrebno bo zagotoviti ustrezno redno komunikacijo tako s študentskimi predstavniki v organih fakultete, kot tudi s študenti, ki bodo v študijskem letu 2020/21 študirali na študijskih programih, ki jih izvajate na fakulteti. Študente je potrebno obveščati ves čas, še posebej pa ob začetku študijskega leta ter ob vsakokratnih spremembah navodil. **Skupno strnjeno pisno sporočilo oz. njegov splošni del glede izvedbe pedagoškega procesa v študijskem letu 2020/21 bomo pripravili na rektoratu UM, in sicer tako za visokošolske učitelje kot za študente. Obveščanje študentov o podrobnostih načrta za izvedbo pedagoškega procesa v študijskem letu 2020/21 opravijo matične fakultete.**

V primeru kombinirane izvedbe pedagoškega procesa bo potrebno študente natančno seznaniti s prilagojenim načinom dela, vsem pa bo ob prvem srečanju v okviru posamezne učne enote poleg ostalih informacij (Pravilnik o preverjanju in ocenjevanju znanja na UM, 4. člen) potrebno podrobno pojasniti tudi prilagojeni način dela pri učni enoti v študijskem letu 2020/21.

5. ZAGOVORI ZAKLJUČNIH DEL

Vodstvo fakultete presodi o tem, na kakšen način se bodo izvajali zagovori zaključnih del za študente, ki zaključujejo študij:

Slomškov trg 15
2000 Maribor, Slovenija
www.um.si

- izvedba klasičnega zagovora zaključnega dela s fizično prisotnostjo študenta ter komisije za zagovor in oceno zaključnega dela študenta, in sicer ob upoštevanju smernic NIJZ ter brez prisotnosti javnosti (tej je mogoče zagotoviti vključitev na daljavo z uporabo orodja MS-Teams),
- izvedba zagovora zaključnih del na daljavo, za katerega se smiselno uporabijo Navodila za zagovore zaključnih del na daljavo, ki jih je Senat UM potrdil s prvim interventnim paketom in so se bila v uporabi v času zaprtja visokošolskih zavodov.

6. PODELITVE DIPLOMSKIH LISTIN

6.1 Diplomanti študijskih programov prve in druge stopnje

Ker je podelitev diplomskih listin poseben in svečan dogodek, vodstvom fakultet predlagamo, da podelitve diplomskih listin organizirajo:

- s fizično prisotnostjo diplomantov v manjših skupinah, ob upoštevanju Odloka o začasni splošni omejitvi oziroma prepovedi zbiranja ljudi v Republiki Sloveniji, ukrepov za varovanje zdravja NIJZ ter brez prisotnosti gostov (svojci, prijatelji) in z možnostjo snemanja ter prenašanja dogajanja »v živo« preko spletne aplikacije. Pogostitev po podelitvi diplomskih listin odsvetujemo. Podelitve zaključnih del se organizirajo v skladu s potrjenim študijskim koledarjem UM za študijsko leto 2020/21;
- na prostem, v kolikor bo to mogoče, in sicer ob upoštevanju ukrepov za varovanje zdravja NIJZ.

Vodstvo posamezne fakultete se lahko odloči tudi, da za diplomante ne organizira podelitve diplomskih listin, pri čemer se za vročanje diplomskih listin diplomantom smiselno upošteva protokol za vročanje listin – diplomantom se diplomske listine pošljejo po pošti oz. jih ti prevzamejo v referatih, pristojnih za študentske in študijske zadeve fakultete. Diplomske listine se natisnejo v skladu s študijskim koledarjem in časovnico, ki je predvidena za podelitve diplomskih listin. V utemeljenih primerih se, tako kot do sedaj, lahko izjemoma diplomska listina za diplomanta natisne tudi izven predvidenih rokov.

6.2 Diplomanti študijskih programov tretje stopnje

Ker je promocija doktorjev znanosti ne le protokolarni dogodek, v okviru katerega rektor UM doktorande promovira v znanstveni naslov »doktor znanosti«, pač pa tudi pogoj za uporabo vseh pravic, povezanih s podeljeno diplomsko listino tretje stopnje, bodo promocije doktorjev znanosti na UM potekale kot do sedaj, in sicer:

- ob spoštovanju Odloka o začasni splošni omejitvi oziroma prepovedi zbiranja ljudi v Republiki Sloveniji ter ob upoštevanju ukrepov za varovanje zdravja NIJZ,
- dogodek bo potekal brez prisotnosti gostov (svojci, prijatelji) in z možnostjo snemanja ter prenašanja dogajanja »v živo« preko spletne aplikacije,
- pogostitve po zaključeni promociji ne bo.

Tako kot do sedaj, bomo povpraševanje po številu doktorandov, ki so izpolnili pogoje za promocijo, fakultetam posredovali kvartalno, promocija doktorjev znanosti pa bo napovedana nekaj tednov pred dogodkom.